

बीबीए-कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशनच्या संधी

● बीबीए (सीए) अभ्यासक्रमाबाबत :

आपल्या देशातील माहिती तंत्रज्ञान (IT) क्षेत्रामध्ये झपाट्याने होत असलेल्या वाढीमुळे, विविध बहु-राष्ट्रीय कंपन्यांच्या प्रवेशामुळे आणि थेट परकीय गुंतवणूकीमुळे (FDI), अलीकडच्या काळात आयटी उद्योगाला मोठ्या संख्येने सक्षम व्यावसायिकांची आवश्यकता असेल अशी अपेक्षा करणे वाजवी आहे.

देशातील जवळपास प्रत्येक मोठा किंवा वाढणारा व्यवसाय मजबूत माहिती तंत्रज्ञान (IT) प्रणालींवर चालतो. कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स आणि आयटी सोल्यूशन्समध्ये सुधारणा करत राहू शकणाऱ्या आयटी व्यावसायिकांना मोठी मागणी आहे. या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी, विद्यार्थी कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशनमध्ये बीबीए सारखी पदवी निवडू शकतात आणि त्यांच्या आवडीच्या क्षेत्रात उत्कृष्ट आयटी-आधारित कारकीर्द (करिअर) घडवू शकतात.

कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशनच्या क्षेत्रात आयटी व्यावसायिकांची वाढती मागणी लक्षात घेता, बीबीए (सीए) सारखा अभ्यासक्रम काळाची गरज आहे, जिथे विद्यार्थी व्यवसाय आणि तंत्रज्ञान यांच्यातील इंटरफेसद्वारे निर्माण झालेल्या समस्या सोडवू शकतात.

बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन, ज्याला बीबीए(सीए) म्हणूनही ओळखले जाते, हा एक पदवीपूर्व अभ्यासक्रम आहे जो देशातील वाढत्या आयटी उद्योगासाठी आयटी व्यावसायिक तयार करतो. ही पदवी विद्यार्थ्यांना विविध प्रगत कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स शिकवते आणि प्रणालींमध्ये नवीन शोध, विकास आणि देखभाल करण्यास शिकवते.

आधुनिक व्यावसायिक जगात, बीबीए(सीए) कोर्स हा एक महत्वाचा पूर्वतयारी स्तरावरील पदवी अभ्यासक्रम बनला आहे, कारण या अभ्यासक्रमात, आवश्यक पायाभूत अभ्यासक्रम गणितापासून सुरू केले जातात जे HSC स्तरावर प्राप्त केलेली पार्श्वभूमी मजबूत करतात.

प्रोग्रामिंग भाषा आणि डेटा स्ट्रक्चर्स जे तार्किक विचार आणि समस्या सोडवण्याच्या क्षमतांना सुधारित करतात. आयटी उद्योगात वापरल्या जाणाऱ्या साधनांची समज आणि ज्ञान देण्यासाठी विविध ॲप्लिकेशन सॉफ्टवेअर आणि संगणक प्रणालींचे अंतर्गत कार्य समजून घेण्यासाठी डिजिटल लॉजिक, कॉम्प्युटर आर्किटेक्चर आणि ऑपरेटिंग सिस्टीम्ससारखे विषय शिकविले जातात.

● बीबीए(सीए)ची उद्दिष्टे :

- संगणक तंत्रज्ञानाचे मूलभूत ज्ञान प्राप्त करणे.
- वापरकर्त्यांच्या / उद्योगाच्या गरजेनुसार विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देणे.
- ऑफिस ऑटोमेशन टूल्स वापरण्याची आणि डेटा सादरीकरणाची क्षमता विकसित करणे आणि ॲप्लिकेशन्सच्या उच्च तांत्रिक पद्धती शिकणे.

● **भारतातील बीबीए(सीए)ची व्याप्ती :**

बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशनला भारतात प्रचंड वाव आहे कारण ही पदवी व्यवसाय प्रशासनाबरोबरच संगणक शिक्षणाची जोड देते. या दोन्ही प्रवाहांमुळे चांगली नोकरी आणि करिअर मिळू शकते. आयटी उद्योगातील करिअरची दारे उघडण्याबरोबरच, ही पदवी तुम्हाला संगणक आणि तंत्रज्ञान वापरणाऱ्या इतर विविध उद्योगांमध्ये नोकऱ्याही मिळवून देते. ही पदवी खालील विषयांबद्दल ज्ञान प्रदान करते:

- ◆ संगणकाची मूलभूत तत्त्वे
- ◆ मल्टीमीडिया सिस्टम्स
- ◆ डेटाबेस व्यवस्थापन प्रणाली
- ◆ माहिती सुरक्षा (Information Security)
- ◆ ऑपरेटिंग सिस्टम
- ◆ संघटनात्मक वर्तन (Organizational Behaviour)
- ◆ ॲप्लिकेशन डेव्हलपमेंट
- ◆ वेब विकास (Web Development)

ही पदवी तुम्हाला माहिती तंत्रज्ञानाच्या बारीकसारीक गोष्टींचे प्रशिक्षण देते.

● **बीबीए(सीए)चे ठळक मुद्दे :**

☐	अभ्यासक्रमाचा स्तर	पदवीपूर्व स्तरावरील अभ्यासक्रम आहे.
☐	कोर्सचा कालावधी	बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन कोर्स 3 वर्षे आणि 6 सेमिस्टरमध्ये विभागलेला आहे.
☐	प्रवेश पात्रता	किमान 45% सह 12वी पास असणे आवश्यक आहे, MCVC, 3 वर्षे. एसएससी नंतर डिप्लोमा, 2 वर्षे. बारावीनंतर डिप्लोमा.
☐	कोर्स फी	बीबीए कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स कोर्सची फी प्रत्येक कॉलेजमध्ये वेगवेगळी असू शकते.
☐	परीक्षेचा प्रकार	परीक्षा सेमिस्टर पद्धतीने घेतल्या जातात.
☐	प्रवेशाची पद्धत	प्रवेश मिळविण्यासाठी, तुम्हाला स्पर्धात्मक प्रवेश परीक्षा द्यावी लागेल किंवा गुणवत्तेवर आधारित प्रवेश दिला जाऊ शकतो.
☐	सरासरी पगार	बीबीए मधील सीए पदवीधारकांना सरासरी सुरुवातीचा पगार ३ लाख ते १० लाखांपर्यंत असतो.
☐	भरती कंपन्या	Accenture, Biocon, Bajaj, Dell, Genpact, Ford Motors, IBM, ICICI, and HDFC Bank

● **बीबीए(सीए) पदवीनंतर नोकरीच्या संधी :**

हा अभ्यासक्रम यशस्वीरीत्या पूर्ण केल्यावर, पदवीधरांना बँकिंग क्षेत्र, आयटी उद्योग, केंद्रीय सेवा, संरक्षण सेवा आणि बरेच काही यासारख्या प्रमुख क्षेत्रात नोकरीच्या भरपूर संधी मिळू शकतात.

ही पदवी तुम्हाला अनेक क्षेत्रातील नोकऱ्यांसाठी पात्र बनवते. अर्थात, त्यांना कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्सच्या अभ्यासासाठी किंवा संबंधित व्यवसायात स्टार्ट-अप स्थापन करण्यासाठी भरपूर संधी मिळतात.

संगणक पदवीधरांसाठी करिअरच्या संधी वेगवेगळ्या श्रेणींमध्ये वर्गीकृत केल्या जातात: प्रोग्रामिंग आणि सॉफ्टवेअर विकास, माहिती प्रणाली ऑपरेशन आणि व्यवस्थापन, दूरसंचार, नेटवर्किंग, संगणक विज्ञान संशोधन, वेब आणि इंटरनेट, ग्राफिक्स आणि मल्टीमीडिया, प्रशिक्षण आणि समर्थन आणि संगणक उद्योग विशेषज्ञ इ.

■ सॉफ्टवेअर डेव्हलपर	■ नेटवर्क विश्लेषक	■ वेब डिझायनर
■ तांत्रिक सहाय्य अभियंता	■ आयटी सेल्स एक्झिक्युटिव्ह	■ सॉफ्टवेअर विश्लेषक
■ डेटाबेस तज्ञ	■ सॉफ्टवेअर अभियांत्रिकी	■ हार्डवेअर तज्ञ
■ प्रोग्रामर	■ क्वालिटी अशयूरन्स	■ डेटाबेस अॅडमिनिस्ट्रेटर
■ सिस्टम विश्लेषक	■ सॉफ्टवेअर टेस्टर	■ सुरक्षा तज्ञ

एकदा तुम्ही ही पदवी मिळवली की तुम्ही विविध उद्योगांमध्ये क्षेत्रांमध्ये नोकऱ्या मिळवू शकता.

- **माहिती तंत्रज्ञान:** बीबीए(सीए) पदवी आयटी व्यावसायिकांना प्रशिक्षण देण्यासाठी डिझाइन केलेली आहे.
- **संरक्षण:** संरक्षण क्षेत्रात, ही पदवी असलेल्या उमेदवारांना ग्राउंड इयुटी ऑफिसर, रिसर्च ऑफिसर, रिसर्च असोसिएट आणि मिलिटरी इंटेलिजन्स स्पेशलिस्ट म्हणून नियुक्त केले जाते.
- **शिक्षण:** बीबीए पदवीधर बीएड कोर्स केल्यानंतर अध्यापनात करिअर बनवू शकतो. ते उच्च माध्यमिक शाळा आणि महाविद्यालयांमध्ये शिकवण्याच्या नोकऱ्यांसाठी अर्ज करू शकतात. बी.एड. कोर्स करण्यासाठी बीबीए पदवीधारकाला ५०% गुण असणे आवश्यक आहे.
- **बँकिंग:** बँकिंग क्षेत्रात, बीबीएचा विद्यार्थी सल्लागार, कर्ज अधिकारी आणि कर सहाय्यक यासारख्या नोकऱ्या मिळवू शकतो. बीबीए प्रोग्राममध्ये बिझनेस स्टॅटिस्टिक्स, प्रिन्सिपल्स ऑफ मॅनेजमेंट आणि बिझनेस एथिक्स या विषयांचा समावेश होतो. हे बँकिंग क्षेत्रातील नोकऱ्या मिळवण्यास उपयुक्त ठरते.
- **भारतात बीबीए(सीए) अभ्यासक्रमानंतरचा पगार :**

कोर्स निवडण्यासाठी पगार हा सर्वात मोठा प्रेरक घटक आहे. त्यामुळे, बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन पदवीनंतर तुम्हाला मिळू शकणारा पगार जाणून घेतल्याने तुम्हाला अभ्यासक्रमाची क्षमता निश्चित करण्यात मदत होईल.

प्रवेश-स्तर - रु. 3 लाख

मध्यम स्तर - रु. 6 लाख

उच्च-स्तरीय - रु. 10 लाख आणि त्याहून अधिक

इंडस्ट्रीच्या अंदाजानुसार, कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्समधील बीबीए तुम्हाला वार्षिक सरासरी 3 लाख ते 4 लाख रुपये या पगारासाठी पात्र बनवेल. सिस्टम मॅनेजर आणि नेटवर्क अॅडमिनिस्ट्रेटर यासारख्या काही वरिष्ठ पदांवर तुम्हाला सरासरी 8 लाख ते 9 लाख रुपये पगार मिळू शकतो. या

श्रेणीतील उच्च पगाराच्या नोकऱ्यांपैकी एक म्हणजे सॉफ्टवेअर आर्किटेक्ट पदावर वार्षिक सरासरी पगार 15-20 लाख रुपये आहे.

अधिक शिक्षण आणि अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यास, नमूद केलेल्या आकडेवारीपेक्षा जास्त पगार मिळवू शकता. नमूद केलेले आकडे देशातील प्रचलित आर्थिक परिस्थितीत तुम्हाला कोणत्या कंपनी आणि उद्योगात नोकरी मिळते यावर देखील अवलंबून आहेत.

● **बीबीए-कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन कोर्स करण्याचे फायदे :**

नोकरीच्या संधी - ही पदवी तुम्हाला उच्च रोजगारक्षम व्यावसायिक बनवेल आणि तुम्ही पदवीधर झाल्यापासून नोकरीच्या ऑफर मिळण्यास सुरुवात होईल.

टेक-आधारित करिअर - भविष्यात तंत्रज्ञानावर आधारित करिअर हे सर्वात लोकप्रिय करिअर बनणार आहे, ज्यामुळे मोठ्या क्षमता आणि नोकरीची सुरक्षितता मिळेल.

पगार आणि फायदे - BBA इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन डिग्री कोर्स तुम्हाला चांगले पगार आणि फायदे पॅकेजसह करिअर मिळवून देईल.

उच्च शिक्षणासाठी स्टेपिंग स्टोन - कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशनमध्ये बीबीए पदवी घेतल्यानंतर, तुम्ही एमबीए आणि एमसीए यासारख्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांची निवड करू शकता.

● **सारांश :**

बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन ही एक पदवी आहे जी अनेक फायदे देते. तांत्रिक अभ्यासक्रमासोबतच, हा एक व्यवस्थापन अभ्यासक्रम आहे जो विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास सुनिश्चित करेल. पदवी देखील करिअर-केंद्रित आहे, म्हणून जर तुम्हाला संगणक आवडत असेल आणि तुम्हाला उत्कृष्ट करिअर करायचे असेल, तर तुमच्या 12 वी नंतर बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन कोर्स निवडा.

श्री. योगीराज विश्वनाथ चंद्रात्रे,

विभाग प्रमुख,

बीबीए इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन

सी. डी. जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर